

ଆଣ୍ଡାମାନ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ

<https://or.wikipedia.org/s/1m7u>

ଉଇକିପିଡ଼ିଆରୁ

ଆଣ୍ଡାମାନ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ ହେଉଛି ଭାରତର ଏକ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ଯେଉଁଥିରେ ୫୭୨ଟି ଦ୍ୱୀପ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରୁ କେବଳ ୩୮ଟିରେ ଜନବସତି ରହିଛି। ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜକୁ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ସମୂହରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛିଃ ଉତ୍ତର ଆଣ୍ଡାମାନ ଦ୍ୱୀପ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପ, ଯାହା ୧୫୦ କିଲୋମିଟର (୯୩ ମାଇଲ) ପ୍ରଶସ୍ତ ଚ୍ୟାନେଲ ଦ୍ୱାରା ପୃଥକ ହୋଇଛି। ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ରାଜଧାନୀ ଏବଂ ସର୍ବବୃହତ ସହର, ପୋର୍ଟ ବ୍ଲେୟାର (ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ପୁରମ୍) ଚେନ୍ନାଇ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧,୧୯୦ କିଲୋମିଟର (୭୪୦ ମାଇଲ) ଏବଂ ଭାରତର ମୁଖ୍ୟ ଭୂଖଣ୍ଡରେ କୋଲକାତା ଠାରୁ ୧,୨୫୫ କିଲୋମିଟର (୭୮୦ ମାଇଲ) ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ପଶ୍ଚିମରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ଏବଂ ପୂର୍ବରେ ଆଣ୍ଡାମାନ ସାଗର ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ। ହୁଗୁଳି ନଦୀ ମୁହାଣରୁ ଏହାର ଉତ୍ତରତମ ବିନ୍ଦୁ ୯୦୧ କିଲୋମିଟର (୫୬୦ ମାଇଲ) ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଇନ୍ଦିରା ପଏଣ୍ଟ, ଗ୍ରେଟ ନିକୋବରର ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରାନ୍ତରେ ୬° ୪୫'୧୦ "N ଏବଂ ୯୩° ୪୯'୩୬" E ରେ ଅବସ୍ଥିତ, ଭାରତର ଦକ୍ଷିଣତମ ବିନ୍ଦୁ ।

ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ସହିତ ପ୍ରାୟ ୧୬୫ କିଲୋମିଟର (ଦକ୍ଷିଣରେ ୧୦୩ ମାଇଲ), ମିଆଁମାର ୨୮୦ କିଲୋମିଟର (ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବରେ ୧୭୦ ମାଇଲ) ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବରେ ୬୫୦ କିଲୋମିଟର (୪୦୦ ମାଇଲ) ଆଇଲାଣ୍ଡ ସହିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ସୀମା ଅଂଶୀଦାର କରେ । ୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପାଖାପାଖି ୮,୨୪୯ ବର୍ଗ କି. ମି. (୩,୧୮୫ ବର୍ଗ ମାଇଲ) ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟା ୩୮୦,୫୮୧। ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛିଃ ନିକୋବର, ଦକ୍ଷିଣ ଆଣ୍ଡାମାନ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଏବଂ ମଧ୍ୟ ଆଣ୍ଡାମାନ, ଯାହାର ରାଜଧାନୀ ଯଥାକ୍ରମେ କାର୍ ନିକୋବର, ପୋର୍ଟ ବ୍ଲେୟାର ଏବଂ ମାୟାବନ୍ଦର।

ଆନୁବଂଶିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଜଣାପଡିଛି ଯେ ୩୦,୦୦୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସ୍ତରଯୁଗୀୟ ଯୁଗରେ ସ୍ୱଦେଶୀ ଆଣ୍ଡାମାନୀ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟ ଜନସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଥାଇପାରନ୍ତି। ସଭ୍ୟତାର ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରମାଣ ୨,୨୦୦ ବର୍ଷ ପୁରୁଣା ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି। ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ, ତିନୋଟି ତାମିଲ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଚୋଳ, ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଏସିଆରେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜକୁ ଏକ ନୌସେନା ଆଧାର ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ। ୧୭୫୫ ମସିହାରେ ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜରେ

ଆଣ୍ଡାମାନ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ	
କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ	
ଫାଇଲ:Barren island.jpg	
	
	
<p>(ଉପର ଆଡୁ ଘଣ୍ଟାଘୂର୍ଣ୍ଣନ ଦିଗରେ) [[ବ୍ୟାରେନ ଦ୍ୱୀପ (ଆଣ୍ଡାମାନ ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ) ବ୍ୟାରେନ ଦ୍ୱୀପ], ରୋସ ଏବଂ ସ୍ଥିଥ ଦ୍ୱୀପପର ବେଳାଭୂମି; ଆଣ୍ଡାମାନ ଦ୍ୱୀପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ; ଆଣ୍ଡାମାନରେ ଡାଇଭିଂ</p>	
	Emblem
	
<p>ଭାରତରେ ଆଣ୍ଡାମାନ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜର ଅବସ୍ଥିତି</p> <p>Coordinates (ପୋର୍ଟ ବ୍ଲେୟାର):</p> <p><u>11.68°N 92.77°E</u></p>	
ଦେଶ	 India
ସ୍ଥାପିତ	୧୯୫୬ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସ ପ୍ରଥମ ଦିବସ

<div>ରାଜଧାନୀ ଓ ବୃହତ୍ତମ ସହର</div> <div>ଜିଲ୍ଲା</div>	<div>ପୋର୍ଟ ବ୍ଲେୟାର</div> <div>୩</div>
<div>Government<div></div></div>	
 <div>• ଉପରାଜ୍ୟପାଳ</div>	ଆଡମିରାଲ (ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ) ଦେବେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଜୋଶୀ
 <div>• ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ</div>	ଚେତନ ଭୂଷଣ ସଙ୍ଗୀ, IAS
 <div>• ଲୋକ ସଭା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ</div>	ବିଷ୍ଣୁ ପଦ ରାୟ (ଭାଜପା)
 <div>• ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ</div>	କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ - ପୋର୍ଟ ବ୍ଲେୟାର ଖଣ୍ଡପୀଠ
<div>Area^[୧]</div>	
 <div>• ସମୁଦାୟ</div>	8249 km ² (3,185 sq mi)
 <div>• Rank</div>	୨୮ତମ
<div>Population (୨୦୧୨)^[୨]</div>	
 <div>• Total</div>	୩୮୦୫୨୦
 <div>• Density</div>	46/km ² (120/sq mi)
<div>ଭାଷା^[୩]</div>	
 <div>• ଆଧିକାରିକ</div>	ହିନ୍ଦୀ, ଇଂରାଜୀ ^[୩]
 <div>• କଥିତ</div>	ବଙ୍ଗାଳୀ, ହିନ୍ଦୀ, ତମିଲ, ତେଲୁଗୁ, ମଲୟାଲମ, ନିକୋବରୀ, କୁରୁଖ, ମୁଣ୍ଡା, ଖରିଆ ^[୪]
Time zone	UTC+୦୫:୩୦ (ଭାମାସ)
ISO 3166 code	IN-AN
ମାନ୍ଦିର୍ (2018)	<div><div>▲</div><div>୦.୭୩୯(ଉଚ୍ଚ) • ଷଷ୍ଠ</div></div>
Website	www.andaman.gov.in (https://ww w.andaman.gov.in/)
<div>Symbols of Andaman and Nicobar Islands</div>	

<div>Emblem</div>	<div>ଆଣ୍ଡାମାନ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜର ମୋହର</div>
<div>Motto</div>	<div>ସତ୍ତ୍ୱମେବ ଜୟତେ (ସତ୍ୟର ଜୟ ହୁଏ)</div>
<div>Mammal</div>	<div>ଦୁଗୋଂ</div>
<div>ପକ୍ଷୀ</div>	<div>ଆଣ୍ଡାମାନ କାଠ ପାରା</div>
<div>ପୁଷ୍ପ</div>	<div>ଲାଜର୍ଷ୍ଟୋଏମିଆ ସ୍ପେସିଓସା ପିଏନ୍ୟା</div>
<div>ବୃକ୍ଷ</div>	<div><div><div></div></div><div>ଆଣ୍ଡାମାନ ପଦୌକ</div></div>

ପହଞ୍ଚିବାରେ ଦିନାମାର୍ମାନ୍ନେ ପ୍ରଥମ ଯୁରୋପୀୟ ଥିଲେ। ୧୮୬୮ ମସିହାରେ ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ ବ୍ରିଟିଶ ରାଜ ଅଂଶବିଶେଷ ହୋଇଥିଲା। ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ, ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ ଉପରେ ଜାପାନର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲା। ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଭାରତୀୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ, ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ ଗୃହୀତ ହେବା ପରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ଏକ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ପରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା।

ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜରେ ଆଣ୍ଡାମାନ ଏବଂ ନିକୋବର କମାଣ୍ଡ ରହିଛି, ଯାହା ଭାରତୀୟ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ତିନୋଟି ପ୍ରମୁଖ ଶାଖା ଯଥା ସେନା, ବାୟୁସେନା ଏବଂ ନୌସେନା ଦ୍ୱାରା ମିଳିତ ଭାବେ ପରିଚାଳିତ ଏକମାତ୍ର ଭୌଗୋଳିକ କମାଣ୍ଡ । ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ସରକାରୀ ଭାଷା ହୋଇଥିବାବେଳେ ପ୍ରମୁଖ କଥିତ ଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗଳା, ତାମିଲ ଏବଂ ତେଲୁଗୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଆଦିବାସୀମାନେ ଆଣ୍ଡାମାନୀ କିମ୍ବା ନିକୋବାରୀ ପରିବାରର ଯେକୌଣସି ଭାଷାରେ କଥା ହୁଅନ୍ତି। ଏହି କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ହେଉଛି ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଧର୍ମ, ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଛନ୍ତି। ଏହି ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ସେଣ୍ଟିନେଲ୍ ଦ୍ୱୀପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ଏକ ଯୋଗାଯୋଗହୀନ ଜନଜାତି ସେଣ୍ଟିନେଲିଜ୍ ଲୋକ ବାସସ୍ଥାନ ।

ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତିଗତ ଅର୍ଥ

ହିନ୍ଦୁ ମହାକାବ୍ୟ ରାମାୟଣରୁ ଭାରତୀୟ ଭଗବାନ ହନୁମାନଙ୍କ ନାମ ଅନୁସାରେ, ଆଣ୍ଡାମାନ ନାମ *ହନୁମାନ*ରୁ ନିଆଯାଇଥାଇପାରେ। ^[୫] ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ମାଲୟମାନେ ସମାନ ନାମରେ ଡାକିଥାନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ କ୍ରୀତଦାସ କାରବାର ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ । ଏହି ସ୍ଥାନକୁ

ବିଭିନ୍ନ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେପରିକି ଦ୍ୱିତୀୟ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଟଲେମିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍ଗଡେମାନ ଏବଂ ୧୩ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମାର୍କୋ ପୋଲୋଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ *ଅଙ୍ଗମାନିଆନ୍* ଭାବରେ । ନିକୋବର, ଯାହା ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତ କୁ ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଏସିଆ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ସମୁଦ୍ର ମାର୍ଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ତାହା ନକ୍କାବରମ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣା ଥିଲା , ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି " ଖୋଲା " ବା " ଉଲ୍ଲଗ୍ନ ଭୂମି " ଯାହା ତାମିଲ ଭାଷାରୁ ଆସିଥିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନିକୋବରରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା। ମଧ୍ୟଯୁଗର (ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୫୦୦-୧୫୦୦) ନିକୋବର ଆରବ ଭାଷାରେ ' ଲାନ୍ଥାବଟସ୍ ' ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲା , ସମ୍ଭବତଃ ଏହା ନକ୍କାବରମ ନାମର ଏକ ଭୁଲ ପ୍ରତିଲେଖନ ଥିଲା । ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଏକ କୃତି *କଥାସରିତସାଗର* ଏହି ନାମକୁ ନାରିକେଳ ଦ୍ୱୀପ ବୋଲି ସୂଚିତ କରେ । ମାର୍କୋ ପୋଲୋ ଏହି ଦ୍ୱୀପକୁ ନେକୁଭେରାନ୍ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଥିବାବେଳେ ଏହି ଦ୍ୱୀପର ନାମ ଚୀନରେ ଲୋ-ଜାନ୍ କୁଓ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣା, ଯାହା ନାକ୍କାଭରର ସମାନ ଅର୍ଥର ଅନୁବାଦ।^[୬]

ଇତିହାସ
ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥାନ
ଲୋକସଂଖ୍ୟାମୂଳ ତଥ୍ୟ
ପ୍ରଶାସନ ଓ ରାଜନୀତି
ଅର୍ଥନୀତି
ପରିବହନ
ଭିତ୍ତିଭୂମି
ଲୋକପ୍ରିୟ ସଂସ୍କୃତି
ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ
ଚିତ୍ରଣୀ
ଆଧାର

- "Andaman and Nicobar Administration". And.nic.in. Archived from the original on 18 February 2015. Retrieved 8 July 2013.
- Census of India (http://www.censusindia.gov.in/) Archived (https://web.archive.org/web/20070614053639/http://www.censusindia.net/cendat/language/lang_table1.PDF) 14 June 2007 at the Wayback Machine., 2011. Census Data Online, Population.
- "50th Report of the Commissioner for Linguistic Minorities in India" (PDF). 16 July 2014. p. 109. Archived from the original (PDF) on 22 March 2015. Retrieved 6 November 2016.
- "www.andaman.gov.in". Archived from the original on 20 November 2016. Retrieved 27 November 2016.

5. "History of South Andaman". Government of India.
Retrieved 1 December 2023."History of South Andaman".

6. ଆଧାର ଭୁଲ: ଅଚଳ <ref> ଚିହ୍ନ; NB ନାମରେ ଥିବା ଆଧାର
ଭିତରେ କିଛି ଲେଖା ନାହିଁ ।

"https://or.wikipedia.org/w/index.php?title=ଆଣ୍ଡାମାନ_ଓ_ନିକୋବର_ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ&oldid=573303"ରୁ
ଅଣାଯାଇଅଛି